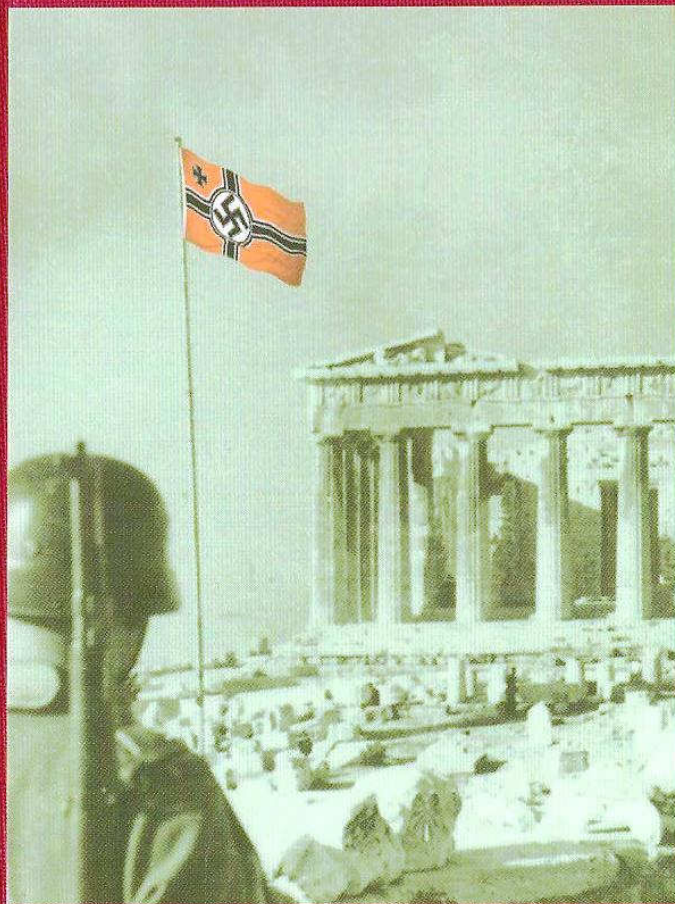

ΛΑΚΗΣ ΣΑΝΤΑΣ

Μια νύχτα στην Ακρόπολη...

μνήμες από μια σπουδαία εποχή

Βιβλιόραμα

Μια νύχτα στην Ακρόπολη

ΜΙΑ ΜΕΡΑ, όλοι μαζί οι φοιτητές παρέα βρισκόμασταν πάλι στο Ζάππειο και συζητούσαμε. Σε κάποια στιγμή που ο Μανώλης ήταν στραμμένος προς την Ακρόπολη, γυρίζει και μου λέει: «*Λάκη, κοίταξε κει πάνω, κοίταξε να ιδείς τι γίνεται κει πάνω...*».

Κοιτάζω και βλέπω τη γερμανική σημαία που κυμάτιζε... Εγώ είχα κάνει μια μέρα, στην αρχή που οι Γερμανοί έβαλαν την σημαία τους στην Ακρόπολη, τη σκέψη ότι ο Χίτλερ, κυρίαρχος του κόσμου τότε, θεωρούσε την Ακρόπολη, την κορυφαία έκφραση Πολιτισμού, ως την υπέρτατη κατάκτησή του, δεδομένης της αρχαιολατρίας του (θεωρίες Άριας φυλής κλπ.). Γι' αυτό και τοποθέτησε εκεί την πολεμική του σημαία, έχοντας την αίσθηση ότι είναι ο άρχων της γης!

Αυτομάτως, παίρνω τη σκέψη του φίλου μου και του λέω απότομα και με σιγουριά: «*Ναι, έχεις δίκιο, αυτό είναι, αυτό πρέπει να τους κάνουμε, αν μπορούμε...*».

Ενώ για πολλές μέρες μελετούσαμε σχέδια και λέγαμε «*Να κάνουμε αυτό ή το άλλο*», κανένα δεν μας ικανοποιούσε,

27 Απριλίου 1941, έπαρση της γερμανικής πολεμικής σημαίας στην Ακρόπολη

κι έτσι τα απορρίπταμε. Από τη στιγμή όμως εκείνη το βρήκαμε σωστό, και αρχίσαμε να μεθοδεύουμε το πώς και τι θα κάναμε.

Πήγαμε πρώτα, λοιπόν, αν θυμάμαι καλά, στη Μπενάκειο Βιβλιοθήκη και ψάξαμε στην Εγκυκλοπαίδεια ό,τι είχε σχέση με την Ακρόπολη. Πήραμε τα σχεδιαγράμματα και διαβάσαμε τα πάντα. Παιδιά μορφωμένα είμαστε, ξέραμε πώς να κινηθούμε και να μην κάνουμε ενέργειες σπασμωδικές. Είδαμε και μελετήσαμε όλο το ιστορικό του Ιερού Βράχου.

Καταλήξαμε σ' ένα σημείο όπου βρισκόταν μια ρωγμή, στο βορεινό μέρος του Ερεχθείου, εκεί που ήταν το σπύλαιο της Αγραύλου, κι από κάτω ένα ξεροπήγαδο, το οποίο ήταν το άντρο του Εριχθόνιου. Δηλαδή, εκεί έμενε ο ιερός

όφης της Αθηνάς –ο Εριχθόνιος– ο φύλακας της Ακρόπολης, στον οποίο οι ιερείς έριχναν μία φορά το μήνα μελόπιτες, για να συντηρείται.

Η ρωγμή αυτή του σπλαιίου μας γέμιζε με σκέψεις, πώς θα μπορούσαμε –και αν θα μπορούσαμε– να φθάσουμε από κει ως επάνω. Ξέραμε ότι είχαν κάνει εκεί ανασκαφές Γάλλοι αρχαιολόγοι. Πήγαμε, λοιπόν, αρχίσαμε να κατοπτρεύουμε το μέρος, και σε κάποια στιγμή παρατηρήσαμε μια παλιά ξύλινη πόρτα με σανίδες, η οποία ήταν κλεισμένη –τοποθετημένη, μάλλον– επάνω σ' ένα μέρος του βράχου, οπότε καταλάβαμε ότι εκεί θα είχε κάποια οπή.

Έτσι, την ίδια κιόλας μέρα, αποφασίσαμε να πάμε να ερευνήσουμε, όπως κι έγινε. Πήγαμε σ' ένα καφεενεδάκι στον περὶγυρο της Ακρόπολης – λίγο πιο κάτω είναι μια εκκλησία αφιερωμένη, νομίζω, στη Μεταμόρφωση του Σωτήρα. Καθίσαμε στο καφεενεδάκι λοιπόν για να περάσει η ώρα και κατόπιν πηδήξαμε απ' τα συρματοπλέγματα, προχωρήσαμε μέσ' απ' τα δέντρα και φτάσαμε σ' αυτή την πόρτα. Εκεί, είδαμε ότι υπήρχε ένα λουκέτο, σκουριασμένο, το οποίο προσπαθήσαμε και του βγάλαμε τις στρόφιγγες κι ανοίξαμε την πόρτα. Είδαμε τότε μια μεγάλη οπή, αλλά δεν είχαμε μαζί μας φανάρι, είχε και νυχτερίδες μέσα, για τούτο και φύγαμε και ξαναπήγαμε το άλλο βράδυ.

Η κυκλοφορία, τότε, ήταν απαγορευμένη, από τις 11 τη νύχτα έως τις 6 το πρωί. Εμείς πήγαμε από τις 9, έχοντας μαζί μας κι ένα μικρό φανάρι, έτσι είδαμε εκεί μέσα ότι στη δεξιά πλευρά υπήρχε ένα πλάτωμα με πέτρες και χώματα και πιο πέρα η τρύπα, όπου ήταν το ξεροπήγαδο. Δεξιά όμως

στο βράχο είχε μαδέρια, με τέτοιο τρόπο τοποθετημένα, που ανέβαιναν προς τα πάνω και βέβαια είχαν μείνει από τις ανασκαφές που έκαναν οι αρχαιολόγοι. Όμως δεν γνωρίζαμε την αντοχή τους και για τούτο προσπαθήσαμε να τα δοκιμάσουμε, ανεβαίνοντας στα πρώτα. Καταλάβαμε, λοιπόν, ότι μπορούσαν να κρατήσουν το βάρος μας.

Φύγαμε, και τρεις μέρες αργότερα ξαναπήγαμε, ήταν Κυριακή, και ανεβήκαμε σαν επισκέπτες στην Ακρόπολη. Οπότε, σε κάποια στιγμή που είδαμε ότι δεν μας πρόσεχε κανένας, πήγαμε προς το Ερεχθείο και κοιτάξαμε το βάθρο, τα σκαλιά, καθώς και την οπή πάλι. Κατεβήκαμε τα σκαλιά και είδαμε ότι τα μαδέρια ήταν μισό μέτρο από το τελευταίο σκαλί. Έτσι βεβαιωθήκαμε ότι μπορούμε να φθάσουμε μέχρι εκεί. Αποφασίσαμε τότε ότι από εκεί θ' ανεβαίναμε. Το ζήτημα ήταν ότι μπροστά από το στρογγυλό εκείνο βάθρο που ήταν η σημαία –το μπελβεντέρε– υπήρχε μια σκοπιά ξύλινη, μέσα στην οποία έμπαινε ο σκοπός όταν έβρεχε ή είχε άσχημο καιρό. Ακόμα, στα Προπύλαια υπήρχε μία διμοιρία Γερμανών, που φύλαγε τη σημαία.

Πρέπει να πω ότι γι' αυτή μας την απόφαση δεν είχαμε μιλήσει σε άλλους. Ίσως για να μη διαρρεύσει το μυστικό, ίσως γιατί σκεφτόμαστε πόσο κατάστηθα θα δέχονταν το χτύπημα αυτό οι Γερμανοί, δηλαδή την προσβολή της αρπαγής της πολεμικής σημαίας τους, γιατί ξέραμε καλά ότι η σημαία για το στρατιώτη είναι το ιερότερο σύμβολο. Για τούτο και στη μάχη, όταν σκοτωθεί ο σημαιοφόρος, πρέπει αμέσως να την πάρει άλλος, γιατί πρέπει να είναι πάντα ψηλά.

Για αυτό λοιπόν κι εμείς οι δύο είμαστε αποφασισμένοι, αν μας ανακάλυπταν, να πέσουμε απ' την Ακρόπολη και να σκοτωθούμε, γιατί ξέραμε ότι αν μας έπιαναν οι Γερμανοί θα μας εκτελούσαν. Και, βέβαια, βρίσκαμε καλύτερο –στην προκειμένη περίπτωση– να πάμε μόνοι μας, γιατί οι Γερμανοί θα μας βασανίζανε κιόλας.

Ας επιστρέψουμε όμως για λίγο στα πολεμικά γεγονότα. Οι Γερμανοί, όταν ετοιμάστηκαν, άρχισαν την επίθεση στην Κρήτη στις 20 Μαΐου 1941. Στην αρχή επιχείρησαν διά θαλάσσης, αλλά ο αγγλικός πολεμικός στόλος, με πολλά πολεμικά πλοία και παρά τις απώλειες που είχε απ' τη γερμανική αεροπορία, βούλιαζε τα μικρά αποβατικά πλοία των Γερμανών και έτσι αυτοί είδαν ότι διά θαλάσσης δεν μπορούν, και αποφάσισαν να επιτεθούν στην Κρήτη από αέρος, με ειδικό σώμα αλεξιπτωτιστών, το οποίο είχαν εκπαιδεύσει ειδικά, αλλά και με καταγιστικούς βομβαρδισμούς με τα βομβαρδιστικά τους αεροπλάνα.

Σ' αυτή, λοιπόν, τη μάχη της Κρήτης λάβανε μέρος 5.000–7.000 γερμανοί αλεξιπτωτιστές, οι οποίοι όμως υπέστησαν μεγάλες απώλειες, διότι οι Κρητικοί την ώρα που έπεφταν τους πυροβολούσαν, αλλά και τους κυνηγούσαν όταν έφταναν στη γη, σε σημείο που αυτό το σώμα των αποδεκατισμένων αλεξιπτωτιστών δεν ξαναχρησιμοποιήθηκε σε άλλη πολεμική επιχείρηση του γερμανικού στρατού, μέχρι το τέλος του πολέμου.

Κι αυτό έγινε γιατί, στη μάχη της Κρήτης, πολέμησε μαζί με τον λίγο ελληνικό στρατό που βρέθηκε εκεί –και λίγους Αυστραλούς, λίγους Εγγλέζους και λιγότερους Νεο-

ζηλανδούς– και ο κρητικός λαός, με ό,τι όπλα μπόρεσε να βρει. Κι αν είχαν σκεφτεί, μετά την κατάρρευση του αλβανικού μετώπου, να στείλουν στην Κρήτη ένα σύνταγμα της μεραρχίας των Κρητών εξοπλισμένο, οι Γερμανοί δεν θα κατελάμβαναν την Κρήτη.

Οι μέρες όμως περνούσαν και μαθαίναμε μερικά νέα, αλλά βλέπαμε από τις ανακοινώσεις των Γερμανών ότι τα πράγματα δεν πήγαιναν καλά. Οπότε, στις 29 Μαΐου, βγάζουν οι Γερμανοί μεγάλη ανακοίνωση, από τα ραδιόφωνα και τις εφημερίδες, ότι η μάχη της Κρήτης έληξε, με τη νίκη των γερμανικών ενόπλων δυνάμεων, και θριαμβολογούσαν για το γερμανικό στρατό.

Ο Μανώλης κι εγώ, εκτός απ' την απόλυτη εμπιστοσύνη που είχαμε ο ένας στον άλλο, είχαμε και την ίδια ιδιοσυγκρασία, κάναμε τις ίδιες αυθόρμητες σκέψεις και, με δυο λόγια, ταιριάζαμε πολύ, ιδιαίτερα στο θάρρος και την παλικαριά. Έτσι, καθώς το είχαμε αποφασίσει, σκεφτήκαμε ότι έπρεπε να δείξουμε στους Γερμανούς ότι ο αγώνας συνεχίζεται· δεν σημαίνει ότι επειδή έπεσε η Κρήτη χάθηκε ο πόλεμος. Και όπως ήμασταν και νέοι που έβραζε το αίμα μας –όπως όλων των νέων– είχαμε θυμώσει με τις θριαμβολογίες και την αλαζονεία τους. Την επόμενη μέρα, λοιπόν, πήγαμε στην Ακρόπολη.

30 Μαΐου 1941, βράδυ, πουχία, ένα τέταρτο σελήνης στον ουρανό. Φτάσαμε, μπήκαμε μέσα, ανεβήκαμε σιγά σιγά πατώντας στα μαδέρια. Αφού ανεβήκαμε στην επιφάνεια, το ζήτημα τώρα ήταν να διαπιστώσουμε πού βρίσκεται ο σκοπός. Αποφασίσαμε να χωριστούμε: πήγε ο ένας από τη

μια μεριά του Παρθενώνα κι ο άλλος από την άλλη και ρίχναμε πετραδάκια σε διάφορες κατευθύνσεις, για να ιδούμε αν θα υπάρξει από κάπου αντίδραση. Τίποτα. Ησυχία. Προσέξαμε ότι δεν υπήρχε σκοπός.

Στο μεταξύ, ακούγαμε τους Γερμανούς να γλεντούν και να χαχανίζουν για τη νίκη της Κρήτης. Ήρθε η καθοριστική στιγμή. Το φεγγαράκι μάς κοίταζε με συμπάθεια, οι καρδιές μας χτυπούσαν πολύ γρήγορα. Ανεβήκαμε από τα σκαλιά, λύσαμε το συρματόσκοινο της σημαίας και προσπαθήσαμε να την κατεβάσουμε. Η σημαία ήταν τεράστια, για τούτο και ο ιστός της ήταν δεμένος με τρία μεγάλα σύρματα, τα οποία είχαν στρόφιγγες, απ' έξω από το βράχο και τη συγκρατούσαν, γιατί όταν είχε αέρα έτρεμε όλος ο ιστός. Η σημαία, λοιπόν, κατέβαινε μέχρι τον κόμβο όπου συναντιόντουσαν τα τρία σύρματα στον ιστό κι από κει δεν πήγαινε πιο κάτω.

Σκαρφαλώναμε, την πιάναμε, την τραβάγαμε, τίποτε δεν γινόταν. Ο μόνος τρόπος για να κατέβει η σημαία ήταν ν' ανοίξουν τα σύρματα. Δύσκολο πολύ. Όμως η θέληση, η επιμονή κι η υπομονή μας έφεραν αποτέλεσμα. Κι αφού ανεβήκαμε και κατεβήκαμε στον ιστό πολλές φορές ως το δύσκολο σημείο –γιατί ο ιστός ήταν λείος και γλίστραγε– κατορθώσαμε με τα χέρια μας να ξεσφίξουμε τις στρόφιγγες και να την ξεμπλέξουμε. Κι η τεράστια σημαία έπεσε και μας κουκούλωσε!

Εδώ, σ' αυτό το σημείο, θα πω τη σκέψη μου, εκείνη τη σκέψη, τη μεγαλοφυή σύλληψη, με την οποία εμείς οι δυο, νέα, δεκαεννιάχρονα παιδιά μιας σκλαβωμένης χώρας, άο-

πλα, βεβηλώσαμε το σύμβολο του Χίτλερ, και τον χτυπήσαμε στην καρδιά. Η σύλληψη και η απόφαση για την πράξη μας αυτή, αλλά και ο τρόπος εκτέλεσής της, έδειξε στρατηγική ωριμότητα, απίστευτη γενναιότητα και αυτοθυσία.

Μέσα μας κυριάρχησε η αίσθηση, ότι ήταν μεγάλη εκείνη η στιγμή, με το λιγοστό φώς του φεγγαριού να λάμπει πάνω στα μάρμαρα που εκπροσωπούσαν 3.000 χρόνια ιστορίας στα ιερά της πατρίδας μας. Εκεί – αισθάνθηκα εγώ, αλλά πιστεύω και ο Μανώλης – ότι και 10 ζωές αν είχα θα τις έδινα.

Αγκαλιαστήκαμε και φιληθήκαμε, ενθουσιασμένοι για το αποτέλεσμα, κι αμέσως, μ' ένα μαχαιράκι που είχα μαζί μου, κόψαμε από ένα κομμάτι καθένας, απ' τον αγκυλωτό σταυρό, και το βάλαμε στον κόρφο μας! Η σημαία ήταν ένας τεράστιος μπόγος και, φυσικά, ήταν αδύνατο να την πάρουμε μαζί μας. Τότε, σκεφτήκαμε να τη ρίξουμε στο ξεροπήγαδο και μάλιστα καλαμπουρίσαμε: «Για να τη φυλάει ο Εριχθόνιος!»

Παρ' όλη την κούραση, την προχωρημένη ώρα και το ότι έπρεπε να επιταχύνουμε τη φυγή μας, το καθάριο νεανικό μας μυαλό δούλεψε μεθοδικά κι αφήσαμε κι οι δυο τα δακτυλικά μας αποτυπώματα πάνω στον ιστό – επειδή γνωρίζαμε ότι οι Γερμανοί ήταν μεθοδικοί και οργανωμένοι – ούτως ώστε να μην επιβαρυνθούν, από τις έρευνες που θα κάνανε μετά, άλλοι, αθώοι! Ακόμα, φεύγοντας, σκεφτήκαμε να πατάμε στις ράγες του τραμ, για να χαθούν τα ίχνη μας, αν θα έφθαναν μέχρι εκεί με σκυλιά οι Γερμανοί.

Ρίχνουμε λοιπόν τη σημαία στο ξεροπήγαδο, ρίχνουμε

και από πάνω πέτρες και χώματα, κατεβαίνουμε, ανοίγουμε με προφύλαξη την πόρτα και φεύγουμε.

Πηγαίνοντας τοίχο τοίχο –η ώρα ήτανε 1.30– περνάμε την Αδριανού, πάμε Μητροπόλεως, περνάμε μπροστά απ' τη Μητρόπολη, κι εκεί αριστερά, σ' ένα Δημόσιο Ταμείο, φύλαγε ένας αστυφύλακας. Έτσι, όπως περπατάγαμε τοίχο τοίχο, ένας φακός κι ένα πιστόλι μας σταματάνε και μια φωνή: «Ψηλά τα χέρια, ποιοι είσαστε;». Αλλά η φωνή ήταν ελληνική.

Εγώ είχα μαζί μου τη φοιτητική μου ταυτότητα, ενώ ο Μανώλης δεν την είχε. Λέμε, λοιπόν, στον αστυφύλακα «Είμαστε φοιτητές κι είχαμε πάει σ' ένα γλεντάκι, ήταν και κοπέλες εκεί, ξεχαστήκαμε κι η ώρα πέρασε και πάμε για να μην ανησυχούν οι δικοί μας». «Καλά, μας λέει ο αστυφύλακας, δεν ξέρετε ότι οι Γερμανοί θα σας σκοτώσουν αν σας βρουν στο δρόμο τέτοια ώρα; Πού είναι τα σπίτια σας;». «Εδώ παρακάτω, κοντά», είπαμε δείχνοντας την ταυτότητα.

Εκείνος δεν την πήρε, με τη ματιά όμως που της έριξε είδε τη λέξη «Πανεπιστήμιο» και μας είπα απλά: «Καλά, προσέχετε, φύγετε τώρα».

Ο άνθρωπος αυτός ήταν σωστός Έλληνας και την άλλη μέρα, που έγινε ο θόρυβος για τη σημαία, κατάλαβε ότι εμείς οι δυο είχαμε άμεση σχέση μ' αυτό το ζήτημα. Δεν μίλησε όμως ποτέ. Το είπε μόνο στη γυναίκα του και της πρόσθεσε να μην ανοίξει το στόμα της σε κανέναν, γιατί, της είπε, θα σε σκοτώσω. Είχε προσέξει βέβαια ότι είμαστε καταϊδρωμένοι και τα ρούχα μας ήταν λερωμένα. Ο αστυφύλακας αυτός λεγόταν Παναγιώτης Βουτόπουλος και – επαναλαμβάνω εδώ– ήταν πραγματικός πατριώτης και στη Γενι-

Ανακοίνωση,
την επομένη της
αφαίρεσης της
γερμανικής
σημαίας

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

«Βάσει τῶν κάτωθι γεγονότων καὶ ἐξακριβώσεων, προσδιορίζεται ἡ ἀστυνομικὴ ὥρα ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ, μετ' ἀμέσου ἰσχύος, ἡ 22α.

1) Κατὰ τὴν νύκτα τῆς 30ῆς πρὸς τὴν 31ην Μαΐου ὑπεξήρθη ἡ ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως κυματίζουσα Γερμανικὴ πολεμικὴ σημαία παρ' ἀγνώστων δραστῶν. Διενεργοῦνται αὐστηραὶ ἀνακρίσεις. Οἱ ἔνοχοι καὶ συνεργοὶ αὐτῶν θά τιμωρηθῶσι διὰ τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου.

2) Ὁ τύπος καὶ ἡ δημοσία γνώμη πάντων τῶν στρωμάτων τοῦ λαοῦ ἐκφράζονται ἀκόμη πάντοτε μετ' ἐκδήλου συμπαθείας ὑπὲρ τῶν ἐκ τῆς ἡπειρωτικῆς Εὐρώπης ἐκδιωχθέντων Ἀγγλων.

3) Τὰ γεγονότα ἐν Κρήτῃ, αἱ παρὰ τὸ Διεθνὲς Δίκαιον διαπραχθεῖσαι κακοποιήσεις ἐναντίον Γερμανῶν αἰχμαλώτων, οὐ μόνον δὲν συζητοῦνται μετ' ἀποστροφῆς, ἀλλ' εἰς εὐρεῖς κύκλους καὶ μάλιστα μετ' εὐαρεσκείας.

4) Ὑπὲρ Ἀγγλων αἰχμαλώτων παρατηρήθησαν, παρὰ τὴν σχετικὴν ἀπαγόρευσιν, ἐπανελλημένως ἐκδηλώσεις συμπαθείας (προσφορά δώρων, ἀνθέων, καρπῶν, σιγαρέττων κλπ.). Αἱ τοιαῦται ἐκδηλώσεις

γίνονται ἀνεκταὶ ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς ἀστυνομίας, ἐναντίον τῶν ὁποίων δὲν ἀντέδρασε μεθ' ὄλων τῶν εἰς διάθεσιν αὐτῆς εὐρισκομένων μέσων.

5) Ἡ συμπεριφορὰ εὐρυτέρων κύκλων τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν ἐναντι τῶν Γερμανικῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἐγένετο καὶ πάλιν ὀλιγώτερον φιλική.

6) Ἡ ἀισχροκέρδεια ἐν Ἀθήναις ὑπερέβη πᾶν μέτρον χωρὶς αἱ ἀρμόδιαι ἀρχαὶ νὰ προβαίνωσιν εἰς τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα καταστολῆς.

7) Σχεδὸν ἅπαντα τὰ ἐμπορεύματα πωλοῦνται ἐν Ἀθήναις πρὸς τοὺς Γερμανοὺς στρατιωτικοὺς εἰς σηματοτικῶς ἀνωτέρας τιμὰς παρὰ πρὸς τοὺς Ἕλληνας.

Αἱ Γερμανικαὶ στρατιωτικαὶ Ἀρχαὶ προσεπάθησαν μέχρι σήμερον νὰ συμπεριφερθῶσι πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως εὐμένως· ἐν περιπτώσει καθ' ἣν αἱ διαταγαὶ τῶν ἐνόπλων Γερμανικῶν δυνάμεων δὲν θέλουσι εἰσακουσθῆ, αὐταὶ θά ἐπιβάλωσι μετὰ λύτης τῶν αὐστηροτάτας κυρώσεις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31ῃ Μαΐου 1941.

Ο ΦΡΟΥΡΑΡΧΟΣ»

κή Διεύθυνση της Αστυνομίας τον έχουν σαν ήρωα κι έχουν εκεί και τη φωτογραφία του.

Όταν καμιά φορά φτάσαμε στα σπίτια μας –ήταν κοντά τα σπίτια και των δυο μας– μπαίνοντας εγώ στο δικό μου, τους βρίσκω όλους όρθιους και ανήσυχους. «Πού ήσουν, παιδί μου;», μου λέει ο πατέρας μου. Βγάζω τότε απ' τον κόρφο μου το κομμάτι της σημαίας και βλέποντάς το ο πατέρας κόντεψε να πάθει συγκοπή. «Πω, πω, συμφορά! Όχι μόνο θα μας σκοτώσουν, παιδί μου, οι Γερμανοί, αλλά και θα μας εξανδραποδίσουν. Την σημαία τους;».

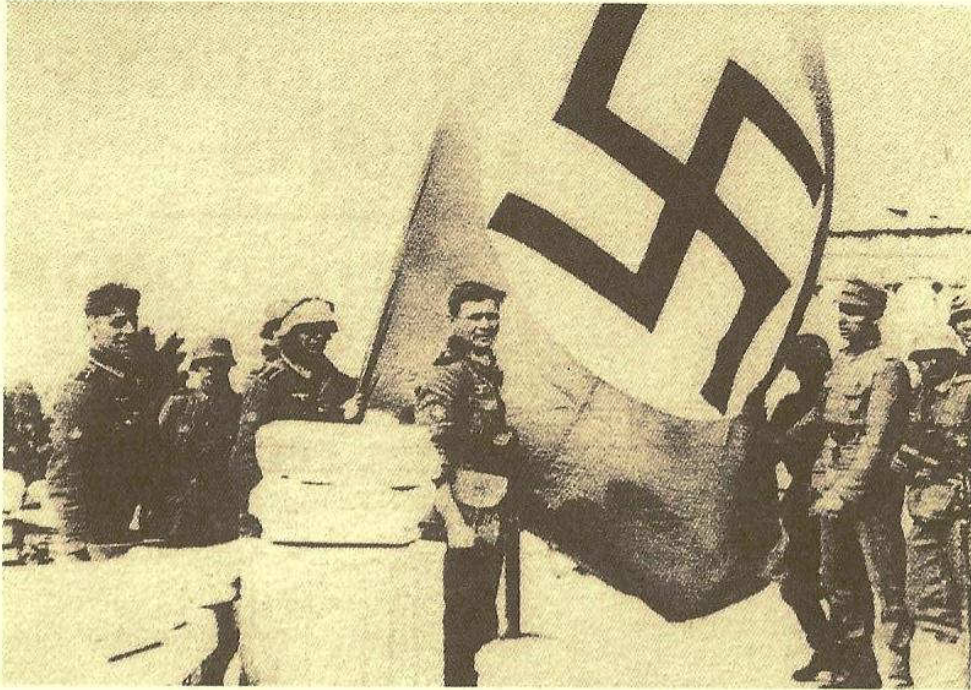
ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ
ΕΘΝ. ΚΟΣΟΣ. ΑΙΣΙΤΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ
ΑΜΟΙΒΗ ΔΡΑΧ. 20.000

Τὸ πολιτικὸν κόμμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐθνικοσοσιαλιστικὴ Φρουρὰ τῆς Ἑλλάδος», ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ ὅπως υποβοηθήσῃ τὸ ἔργον τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐν πλήρει ἐπίγνωσι τῶν αἰσθημάτων εὐλικρινδοῦς συμπαιδείας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, πρὸς τὴν γενναῖον Μεγάλην Γερμανίαν, καταδικάζει δημοσίᾳ καὶ ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ τὴν ἀντεθνικὴν πρῶτον τῶν μισθάρων ὀργάνων τοῦ ἐχθροῦ, θέλον δὲ ὅπως ἀποδείξῃ εἰς ὅλοκληρον τὸν κόσμον ὅτι εἶνε ἀδύνατον Ἕλληνα τὴν νύκτα νὰ διαπράξῃ τὸ ἀγαπητὸν ἐγκλήμα τῆς Ἀκροπόλεως εἰς βάρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, προκηρύσσει ἀμοιβὴν 20.000 δραχμῶν (εἰκοσι χιλιάδων) ὑπὲρ ἐκείνου ὅστις ἤθελε καταθέσῃ ἢ ἀποδείξῃ ποτε σοβαρῶς συντέλειαν εἰς τὴν σύλληψιν τοῦ δράστου τῆς κλοπῆς τῆς Γερμανικῆς Σημαίας. Διὰ τὴν Ἐθνικοσοσιαλιστικὴν Φρουρὰν τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Μγέτης Ν. Παύκος.

Επικήρυξη των
δραστών, από
τους Έλληνες
φασίστες

Ο πατέρας μου είχε πολεμήσει στους Βαλκανικούς Πολέμους, είχε πολεμήσει στη Μικρά Ασία, είχε τραύματα, ήταν έφεδρος αξιωματικός, οπότε είχε επίγνωση κι ήξερε πολύ καλά τι έλεγε.

Την άλλη μέρα το πρωί έγινε χαμός. Όλοι έβγαιναν σε παράθυρα και μπαλκόνια και κοιτούσαν κατά την Ακρόπολη. Ο ιστός ήταν εκεί, χωρίς όμως τη σημαία, παρά μόνο την ελληνική. Διαδόθηκε ότι φεύγουν οι Γερμανοί, ότι θα

Ανάρτηση καινούριας σημαίας στην Ακρόπολη, αλλά όχι πολεμικής αυτή φορά...

κάνουν απόβαση οι Εγγλέζοι, λέγαν αυτό, λέγαν το άλλο, ώσπου κατά τις 12 το μεσημέρι άρχισε το ραδιόφωνο και μετά βγήκε έκτακτη έκδοση από τις εφημερίδες.

Η ανακοίνωση αυτή στο ραδιόφωνο και στις εφημερίδες έλεγε τα εξής: «Τη νύχτα της 30ής προς την 31η Μαΐου, άγνωστοι δράστες υπεξαίρεσαν τη γερμανική πολεμική σημαία από το βράχο της Ακροπόλεως. Οι δράστες θα τιμωρηθώσι διά την ποινής του θανάτου, οι γνωρίζοντες ποιοι είναι οι δράστες και δεν το καταγγείλουν στα στρατεύματα κατοχής θα τιμωρηθώσι επίσης διά την ποινής του θανάτου. Απολύονται όλοι οι Έλληνες Διοικητές Αστυνομικών Τμημάτων, που είναι στην περιοχή, σε απόσταση 5-7 χιλιομέτρων, περιορίζεται η κυκλοφορία αμέσως από τις 10 η ώρα μέχρι το πρωί. Όποιος συναντάται στο δρόμο τις απαγορευμένες ώρες θα τουφεκίζεται. Θέλουμε να προειδοποιή-

σουμε δε, τον Ελληνικό λαό, ότι τα γερμανικά στρατεύματα είναι φιλικά διακείμενα προς τον Ελληνικό πληθυσμό, αλλά εάν λάβουν χώρα εχθρικές πράξεις εναντίον των στρατευμάτων, θα ληφθούν αυστηρότατα μέτρα». Από κάτω υπογραφή «Φον Στούμε», ο στρατηγός και στρατιωτικός διοικητής των στρατευμάτων κατοχής.

Ο διοικητής αυτός πήγε να ιδεί την Ακρόπολη και επίσης ο Χίτλερ έστειλε τον Χίμλερ, τον υπαρχηγό του και αρχηγό των SS, μαζί με τρεις επιτελείς, για να κάνει ανακρίσεις κι έψαξε και το επίμαχο σημείο.

Στο διάστημα αυτό, ο πατέρας μου και η μητέρα του Μανώλη κάψανε τα κομμάτια της σημαίας και βέβαια κάνανε καλά, γιατί, όταν πήγαμε οι δυο μας αργότερα στο Κερατσίνι, για να μπούμε κρυφά σε κάποιο σουηδικό πλοίο, εκεί μας πιάσανε οι Γερμανοί. Αναμφίβολα, αν τα κομμάτια της σημαίας δεν είχαν καεί, τα αποτελέσματα θα ήταν οδυνηρά.